

Молитви перед іконостасом

Священик і диякон творять три поклони перед святими дверми іконостасу.

Диякон: Благослови, владико.

Священик: Благословен Бог наш завжди, нині і повсякчас, і на віки віків.

Диякон: Амінь.

Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі.

Царю небесний, утішителю, Душе істини, що всюди єси і все наповняєш, скарбе дібр і життя подателю, прийди і вселися в нас, і очисти нас від усякої скверни, і спаси, благий, душі наші.

Святий Боже, святий кріпкий, святий безсмертний, помилуй нас (3).

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові, і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Пресвята Тройце, помилуй нас; Господи, очисти гріхи наші; Владико, прости беззаконня наші; Святий, посіти і зціли немочі наші, імени твого ради.

Господи, помилуй (3)

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові, і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Отче наш, Ти, що єси на небесах, нехай святиться ім'я Твоє, нехай прийде царство Твоє, нехай буде воля твоя, як на небі, так і на землі. Хліб наш насущний дай нам днесь; і прости нам довги наші, як і ми прощаємо довжникам нашим; і не введи нас у спокусу, але ізбав нас від лукавого.

Священик: Бо Твоє єсть царство, і сила, і слава, Отця, і Сина, і Святого Духа, нині і повсякчас і на віки віків. Амінь.

Тропар, глас 6: Помилуй нас, Господи, помилуй нас; бо, ніякого одвіту не знаючи, оцю Тобі молитву як Владиці ми, грішні, приносимо: Помилуй нас.

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові.

Кондак: Господи, помилуй нас, бо на Тебе ми уповали, не прогнівайся дуже на нас, ні не пом'яни беззаконь наших, але зглянься й нині як милосердний і ізбав нас від ворогів наших, бо Ти єси Бог наш, а ми – люди твої, всі – діла рук твоїх, і ім'я Твоє призиваємо.

І нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Богородичний: Милосердя двері відкрий нам, благословенна Богородице, щоб, надіючися на Тебе, ми не погинули, але щоб ізбавились тобою від бід. Ти бо єси спасення роду християнського.

Підходять до ікони Христової і цілують її, мовлячи:

Пречистому образу Твоєму поклоняємося, благий, просячи прощення прогрішень наших, Христе Боже, бо волею благоволив еси плоттю зійти на хрест, щоб ізбавити тих, що їх створив еси, від неволи ворожої. Тому благодарственно кличемо Тобі: Ти радістю сповнив усе, Спасе наш, прийшовши спасти світ.

Тоді цілують і ікону Богородиці, мовлячи тропар:

Милосердя еси джерело, милости сподоби нас, Богородице, зглянься на людей, що згрішили, яви, як завжди, силу твою; бо, на Тебе уповаючи, Радуйся, кличемо Тобі, як колись Гавриїл, безплотних архистратиг.

Приклонивши голову перед святими дверми, священник мовить оцю молитву:

Господи, пошли руку твою з висоти святого жилища твого і укріпи мене на предлежачу службу твою, щоб я неосудно став перед страшним престолом твоїм і безкровне священнодійство совершив. Бо твоя єсть сила на віки віків. Амінь.

Роблять поклін до вірних і відходять у святилище, мовлячи:

Увійду в дім твій, поклонюся до храму святого твого в стрісі твоїм. Господи, настав мене правдою Твоєю, ворогів моїх ради ісправ перед тобою путь мою. Бо немає в устах їх істини, серце їх суєтне, гріб відкритий – гортань їх, язиками своїми лукавили. Суди їм, Боже, щоб відпали від замислів своїх; по множеству нечестя їх відкинь їх бо преогірчили Тебе, Господи. І нехай возвеселяться всі, що уповають на Тебе, вовік возрадуються, і вселишся в них; і похваляться тобою ті, що люблять ім'я Твоє. Бо Ти благословиш праведника, Господи; як оружжям благовоління вінчав Ти нас.

Увійшовши у святилище, творять три поклони перед престолом і цілують Євангеліє, престол і напребстольний хрест.

Проскомидія

Перед трапезою предложення (проскомидійником) творять три поклони і мовлять:

Боже, милостивий будь мені, грішному.

Відкупив Ти нас від прокляття закону чесною Твоєю кров'ю; давши себе на хресті прибити і копієм проколоти, безсмертя виляв Ти людям. Спасе наш, слава Тобі.

Диякон: Благослови, владико.

Священик: Благословен Бог наш завжди, нині і повсякчас, і на віки віків.

Диякон: Амінь.

Священик робить поверх печаті просфори знак хреста копієм тричі:

На спомин Господа і Бога і Спаса нашого Ісуса Христа (3)

Пробиває копіє у правий бік печаті та, викраюючи агнець, мовить: Як овеча на заколення ведено його. Проколюючи з лівої сторони, каже: І як агнець непорочний перед тим, що стриже його, безголосий, так і він не відкриває уст своїх. У горішній бік печаті: смиренні його суд над ним відоувся. А в долишній бік: А рід його хто оповість.

Диякон говорить при кожнім різанні: Господу помолімся.

Потім говорить: Візьми, владико.

Священик, викравши агнця, підносить його і мовить:

Бо візьметься від землі життя його.

При словах диякона: Жертвуй, владико, священик ріже агнець навхрест і мовить: Жертвується Агнець Божий, що бере гріх світу, за життя світу і спасення.

Коли диякон мовить: Проколи, владико, священик, проколюючи агнець у правий бік, каже: Один із воїнів копієм ребра його проколов, і зараз вийшла кров і вода. і той, хто видів, засвідчив, і правдиве є свідчення його.

Диякон, узявши вино й воду, говорить до священика: Благослови, владико, святе з'єднання. І, прийнявши благословення над ними, вливає їх до чаші.

Священик мовить:

На честь і пам'ять преблагословенної Владичиці нашої Богородиці і приснодіви Марії; її молитвами прийми, Господи, жертву цю в пренебесний твій жертвник.

Викравши частицю, кладе її праворуч агнця і мовить:

Предстала цариця праворуч Тебе, в ризи позолочені одягнена, преокрашена.

Викраює частині і укладаю їх у три ряди, згори вниз, кажучи:

Чесних небесних сил безплотних.

Чесного, славного пророка, предтечі і хрестителя Івана, і всіх святих пророків.

Святих славних і всехвальних апостолів Петра й Павла, і всіх інших святих апостолів.

Святих отців наших, святителів:

Василія Великого, Григорія Богослова і Івана Золотоустого, Атанасія й Кирила, Миколая, що в Мирах, Кирила й Методія, учителів слов'янських, святого священномученика Йосафата, і всіх святих святителів.

Святого апостола, первомученика й архидиякона Стефана, святих великих мучеників: Дмитрія, Юрія, Тебдора Тирона, і всіх святих мучеників і мучениць.

Преподобних і богоносних отців наших: Антонія, Євтимія, Сави, Онуфрія, і всіх преподобних отців і матерів.

Святих і чудотворців, безсребреників:

Косми й Дам'яна, Кира й Івана, Пантелеймона і Єрмолая, і всіх святих безсребреників.

Святих і праведних богоотців Йоакима й Анни.

Святого (*ім'я, якого храм і якого день*), і всіх святих; їх молитвами посіти нас, Боже.

Священик мовить:

Пом'яни, Владико чоловіколюбче, святішого вселенського архиерея (*ім'я*), папу Римського, і блаженнішого патріярха нашого (*ім'я*), і преосвященішого архієпископа й митрополита нашого Кир (*ім'я*), боголюбивого єпископа нашого Кир (*ім'я*), і все єпископство православних, чесне пресвітерство, у Христі дияконство, і весь священничий чин, (*якщо в монастирі*: всечеснішого отця нашого, архимандрита (*ім'я*), протоігумена (*ім'я*), і ігумена (*ім'я*)), братію і співслужителів наших, священників і дияконів, і всю братію нашу, що їх Ти з великої Твоєї милости призвав до спільноти Твоєї, всеблагий Владико.

Згадуючи живих, священик кладе частицю за кожного, і на кожне ім'я мовить:
Пом'яни, Господи, (*ім'я*).

Поминає померлих:

За блаженну пам'ять і відпущення гріхів блаженним ктиторам, святого храму цього (*якщо в обителі*: святої обителі цієї).

Також поминає інших померлих поіменно: Пом'яни, Господи, душу усопшого раба твого (усопшої раби Твоєї) (*ім'я*).

І всіх у надії воскресення, життя вічного і Твоєї спільноти у сонших православних отців і братів наших, чоловіколюбче Господи.

Священик кладе частицю і за себе:

Пом'яни, Господи, по багатьом щедротам твоїм і мою недостойність, і прости мені всяку провину, вольну і невольну.

Диякон, вклавши ладану до кадильниці: Благослови, владико, кадило. Господу помолімся.

Священик: Кадило Тобі приносимо, Христе Боже наш, як приємний запах духовний; Ти ж прийми його в пренебесний твій жертovníк і зішли нам благодать Пресвятого твого Духа.

Диякон: Господу помолімся.

Священик, покадивши зізду, кладе її зверху святого хліба і мовить:

І прийшла зізда, і стала зверху, де було дитя.

Диякон: Господу помолімся.

Священик, покадивши перший покровець, покриває святий хліб на дискосі і мовить:

Господь воцарився, в красу зодягнувся, зодягнувся Господь у силу і перепоясався. Він бо утвердив вселенну, вона не порушиться, Відтоді готовий престол твій, від віку Ти єси. Піднесли ріки, Господи, піднесли ріки голос свій. Піднімуть ріки рокіт свій від шуму вод многих. Дивні хвилі морські, дивний на висотах Господь. Свідочтва твої вельми вірні. Домові Твоєму, Господи, належить святість на довгі дні.

Диякон: Господу помолімся. Покрий, владико.

Священик, покадивши другий покровець, покриває чашу і мовить:

Покрила небеса доброта твоя. Христе, і хвали Твоєї – повна земля.

Диякон: Господу помолімся. Покрий, владико.

Священик кадить воздух (великий покровець) і, покриваючи обоє, мовить:

Покрий нас покровом крил твоїх, віджени від нас усякого ворога й супостата. Умири наше життя, Господи, помилуй нас і світ твій, і спаси душі наші, як благий і чоловіколюбець.

Священик кадить предложені дари.

Благословен Бог наш, що так ізволив.

Диякон: Завжди, нині і повсякчас, і на віки віків. Амінь. За предложені чесні дари Господу помолімся.

Молитва предложення

Свящ.: Боже, Боже наш, Ти, що послав небесний хліб, поживу всьому світові, Господа нашого і Бога, Ісуса Христа, Спаса, і Избавителя, і благодотворця, і благословляє й освячує нас, сам благослови предложення оце і прийми його в пренебесний твій жертovníк.

Пом'яни, як благий і чоловіколюбчець, тих, що принесли, і тих, за кого принесли; і нас неосудними збережи в священнодійстві божественних твоїх таїн.

Бо святе і прославлене, пречесно й величне ім'я Твоє, Отця, і Сина, і Святого Духа, нині і повсякчас і на віки віків. Амінь.

Відпуст

Слава Тобі, Христе Боже, уповання наше, слава Тобі.

Диякон: Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові, і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь. Господи, помилуй (3) Благослови.

Христос (у неділю: що воскрес із мертвих), істинний Бог наш, молитвами пречистої своєї Матері, святого отця нашого Івана Золотоустого, архієпископа Константинограда, і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і чоловіколюбчець.

Д.: Амінь.

Диякон кадить проскомидійник, а відтак престол, мовлячи:

У гробі плоттю, а в аді з душею як Бог, у раю ж із розбійником, і на престолі був еси, Христе, з Отцем і Духом, все наповняючи, неописаний.

Також Псалом 50.

Покадивши святилище, намісні ікони і вірних, диякон входить знов у святилище і, вдруге покадивши престол, приходить до священика.

Ставши разом перед святою трапезою, тричі поклоняються, молячися:

Царю небесний, утішителю, Душе істини, що всюди еси і все наповняєш, скарбе дібр і життя подателю, прийди і вселися в нас, і очисти нас від усякої скверни, і спаси, благий, душі наші.

Слава в вишніх Богу, і на землі мир, в людях благовоління (2).

Господи, губи мої відкрий, і уста мої сповістять хвалу твою.

Священик цілує Євангеліє, а диякон престол.

Диякон: Час правити Господеві, владико, благослови.

Священик, благословляючи його:

Благословен Бог наш завжди, нині і повсякчас, і на віки віків.

Д.: Помолися за мене, владико.

Нехай направить Господь стопи твої.

Диякон: Пом'яни мене, владико святий.

Нехай пом'яне Тебе Господь Бог у царстві своїм завжди, нині і повсякчас, і на віки віків.

Д.: Амінь.

Диякон виходить перед іконостас і, ставши напроти святих дверей, вклоняється тричі, молячися:

Господи, губи мої відкрий, і уста мої сповістять хвалу твою.

Літургія слова

Диякон: Благослови, владико.

Священик: Благословенне царство Отця, і Сина, і Святого Духа нині і повсякчас, і на віки віків.

Люди: Амінь.

Мирна сктенія

Диякон: В мирі Господеві помолімся.

Люди, на кожне прошення: **Господи, помилуй.**

За мир з висот і спасення душ наших Господеві помолімся.

За мир всьбго світу, добрий стан святих божих церков і з'єднання всіх Господу помолімся.

За святий храм цей і тих, що з вірою, благоговінням і страхом божим входять до нього, Господеві помолімся.

За святішого вселенського архиерея (*ім'я*), папу Римського, і за блаженнішого патріярха нашого (*ім'я*), і преосвященнішого архієпйскопа й митрополита нашого Кир (*ім'я*), боголюбивого єпископа нашого Кир (*ім'я*), чесне пресвітерство, у Христі дияконство, за весь причет і людей Господеві помолімся.

За Богом бережений народ наш, за правління і все військо Господеві помолімся.

За город цей (За село це, За святу обитель цю), і за всякий город, країну, і за тих, що вірою живуть у них, Господеві помолімся.

За добре поліття, за врожай плодів земних і часи мирні Господеві помолімся.

За плаваючих, подорожуючих (на землі і в повітрі), недужих, страждаючих, полонених, і за спасення їх Господеві помолімся.

***

Вселенське поминання померлих:

За душі всіх від віку в правовір'ї, надії воскресення і життя вічного усопших отців і братів наших, ктиторів і благодітелів святого храму цього, родителів і рідних наших по плоті, що тут лежать, тут уписані, і повсюду православних християн, і за блаженний супокій їх Господеві помолімся.

Щоб неосудно стати їм на страшному судищі Христовім, і вчинити душі їх у країні живих, у місці світлому, де всі святі праведні спочивають, Господеві помолімся.

Якщо осібне:

За раба божого (рабу божу, рабів божих) (ім'я), і блаженну пам'ять його (її, їх), і щоб проститися всякому прогрішенню його (її, їх), вольному і невольному, Господеві помолімся.

Щоб неосудно стати йому (їй, їм) на страшному судищі Христовім, і вчинити душу його (її; душі їх) у кращі живих, у місці світлому, де всі святі праведні спочивають, Господеві помолімся.

***

Щоб ізбавитися нам від усякої скорби, гніву й нужди, Господеві помолімся.

Заступи, спаси, помилуй і охорони нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Пресвяту, пречисту, преблагословенну, славну Владичицю нашу Богородицю і приснодіву Марію, з усіма святими пом'янувши, самі себе, і один одного, і все життя наше Христу Богові віддаймо.

Люди: Тобі, Господи.

Молитва першого антифону

Свящ.: Господи Боже наш, твоя влада несказанна і слава неосяжна, твоя милість безмірна і чоловіколюб'є невимовне. Сам, Владико, по добросердечності твоїй споглянь на нас і на святий храм цей, і створи з нами і тими, що моляться з нами, багаті милості твої.

Бо Тобі належить усяка слава, честь і поклонення, Отцю, і Сину, і Святому Духові, нині і повсякчас, і на віки віків.

Люди: **Амінь.**

Перший антифон повсякденний

Благо є сповідуватися Господові і співати імені Твоєму, Всевишній.

Приспів: Молитвами Богородиці, Спасе, спаси нас.

Сповідати зарання милість твою і істину твою на всяку ніч.

Молитвами Богородиці:

Бо правий Господь Бог наці і немає неправди в нім.

Молитвами Богородиці:

(Якщо скорочується Літургію, перейди до Єдинородний Сину).

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові, і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Молитвами Богородиці:

Перший антифон воскресний

Воскликніть Господові, вся земля, співайте ж імені його, віддайте славу хвалі його.

Молитвами Богородиці, Спасе, спаси нас.

Скажіть Богові: Як страшні діла твої, у множестві сили Твоєї леститимуть Тобі вороги твої.

Молитвами Богородиці:

(Якщо скорочується Літургію, перейди до Єдинородний Сину)

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові, і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Молитвами Богородиці:

Перший псалом зображальний

Благослови, душе моя, Господа і, все нутро моє, ім'я святе його.

Благослови, душе моя, Господа і не забувай усіх дарувань його.

Він очищає всі беззаконня твої і зціляє всі недуги твої.

Він визволяє від тління життя Твоє, вінчає Тебе милістю і щедротами.

Щедрий і милостивий Господь, довготерпеливий і многомилостивий.

(Якщо скорочується Літургію, перейди до Єдинородний Сину)

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові, і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Благослови, душе моя, Господа і, все нутро моє, ім'я святе його.

Благословенний Ти. Господи.

Мала єктенія

Ще і ще в мирі Господеві помолімся.

Люди: **Господи, помилуй.**

Заступи, спаси, помилуй і охорони нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Люди: **Господи, помилуй.**

Пресвяту, пречисту, преблагословенну, славну Владичицю нашу Богородицю і приснодіву Марію, з усіма святими пом'янувши, самі себе, і один одного, і все життя наше Христу Богові віддаймо.

Люди: **Тобі, Господи.**

Молитва другого антифону

Свящ.: Господи Боже наш, спаси людей твоїх і благослови насліддя Твоє, повноту церкви Твоєї охорони, освяти тих, що люблять красу дому твого; Ти їх прослав божественною Твоєю силою і не остав нас, що уповаємо на Тебе.

Бо твоя є влада і Твоє є царство, і сила, і слава, Отця, і Сина, і Святого Духа, нині і повсякчас, і на віки віків.

Люди: **Амінь.**

Другий антифон повсякденний

Господь воцарився, в красу зодягнувся, зодягнувся Господь у силу і перепоясався.

Молитвами святих твоїх. Спасе, спаси нас.

Він бо утвердив вселенну, вона не порушиться.

Молитвами святих твоїх:

Свідоцтва твої вельми вірні; домові Твоєму. Господи, належить святість на довгі дні.

Молитвами святих твоїх:

«Єдинородний Сину»

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові, і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Єдинородний Сину і Слове Божий, безсмертний Ти і зволив Ти спасення нашого ради воплотитися від святої Богородиці і приснодіви Марії, незмінно ставши чоловіком. І розп'ятий був Ти, Христе Боже, смертю смерть подолав. Ти один у Святій Тройці, рівнославимий з Отцем і Святим Духом, спаси нас.

Другий антифон воскресний

Боже, ущедри нас і благослови нас, просвіти лице Твоє на нас і помилуй нас.

Спаси нас. Сину Божий, що воскрес із мертвих, співаємо Тобі: Алілуя.

Щоб пізнали ми на землі путь твою, у всіх народах спасення Твоє.

Спаси нас. Сину Божий:

Нехай ісповідують Тебе люди, Боже, нехай ісповідують Тебе люди всі.

Спаси нас. Сину Божий:

Слава: І нині: Єдинородний Сину:

Другий псалом зображальний

Хвали, душе моя. Господа. Возхваляю Господа в житті моїм, співатиму Богові моєму, доки живу.

Не надійтеся на князів, на синів чоловічеських, в них нема спасення.

Воцариться Господь повік. Бог твій, Сіоне, з роду в рід.

Слава: І нині: Єдинородний Сину:

Мала єктенія

Ще і ще в мирі Господеві помолімся.

Люди: Господи, помилуй.

Заступи, спаси, помилуй і охорони нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Люди: Господи, помилуй.

Пресвяту, пречисту, преблагословенну, славну Владичицю нашу Богородицю і приснодіву Марію, з усіма святими пом'янувши, самі себе, і один одного, і все життя наше Христу Богові віддаймо.

Люди: Тобі, Господи.

Молитва третього антифону

Священик: Господи Боже наш, Ти, що дарував нам ці спільні й суголосні молитви, Ти, що обіцяв вволити прохання двох або трьох, що згодяться в ім'я Твоє, сам і нині прохання рабів твоїх на пожиток сповни, подаючи нам і в теперішнім віці пізнання Твоєї істини, і в будучому даруй життя вічне.

Бо Ти благий і чоловіколюбець Бог еси, і Тобі славу возсилаємо, Отцю, і Сину, і Святому Духові, нині і повсякчас, і на віки віків.

Люди: Амінь.

Третій антифон

Прийдіте, возрадуємося Господеві, воскликніть Богу, Спасителеві нашому.

***Якщо будень:* Спаси нас. Сину Божий, у святих дивний Ти, співаємо Тобі: Алилуя.**

***Якщо неділя:* Спаси нас. Сину Божий, що воскрес із мертвих, співаємо Тобі: Алилуя.**

Ідім перед лицем його з ісповіданням і псалмами воскликнім йому.

Спаси нас. Сину Божий:

Бо Бог – великий Господь і цар великий по всій землі.

Спаси нас. Сину Божий:

Блаженні

У царстві твоїм пом'яни нас. Господи.

Блаженні вбогі духом, бо їх є царство небесне.

Блаженні плачучі, бо вони утішаться.

Блаженні лагідні, бо вони наслідять землю.

Блаженні голодні і спрагнені правди, бо вони наситяться.

Блаженні милостиві, бо вони помилувані будуть.

Блаженні чисті серцем, бо вони Бога побачать.

Блаженні миротворні, бо вони синами божими назвуться.

Блаженні вигнані за правду, бо їх є царство небесне.

Блаженні ви, коли зневажатимуть вас, і виженуть, і говоритимуть усяке лихе слово на вас неправдиво, мене ради.

Радуйтеся і веселіться, бо нагорода ваша велика на небесах.

Коли вірні співають третій антифон (або блаженні, якщо неділя), священник і диякон роблять малий вхід з Євангелієм і, прийшовши до царських дверей, диякон каже: Господу помолімся, а священник молиться.

Молитва входу

Владико Господи Боже наш, що установив на небі чини і воїнства ангелів і архангелів на служіння Твоєї слави, вчини зі входом нашим, щоб був входом святих ангелів, які сослужать нам і разом славословлять твою благість.

Бо Тобі належить усяка слава, честь і поклонення Отцю, і Сину, і Святому Духові, нині і повсякчас, і на віки віків. **Амінь.**

Диякон: Благослови, владико, святий вхід.

Священник, благословляючи: Благословен вхід святих твоїх завжди, нині і повсякчас, і на віки віків.

Диякон: Премудрість, прости.

Люди: Прийдіте, поклонімся і припадім до Христа.

Якщо будень: Спаси нас. Сину Божий, у святих дивний Ти, співаємо Тобі: Алилуя.

Якщо неділя: Спаси нас. Сину Божий, що воскрес із мертвих, співаємо Тобі: Алилуя.

Тоді співаємо тропарі й кондаки.

Молитва Трисвятої пісні

Свящ.: Боже святий, що в святих перебуваєш, Тебе трисвятим голосом серафими оспівують, і херувими славословлять, і всі небесні сили Тобі поклоняються. Ти з небуття до буття привів усе, створив чоловіка на образ твій і на подобу і всякими дарами його прикрасив. Ти даєш тому, хто просить, премудрість і розум і не погорджуєш грішником, а встановляєш покаєння на спасення. Ти сподобив нас, смиренних і недостойних рабів твоїх, і в цю хвилину стати перед славою святого твого жертownika і належне Тобі поклонення і славослов'я приносити.

Сам, Владико, прийми і з уст нас, грішних, трисвяту пісню і посіти нас благодією Твоєю. Прости нам усяке прогрішення, вольне і невольне, освяти наші душі і тіла і дай нам побожно служити Тобі всі дні життя нашого, молитвами святої Богородиці і всіх святих, що від віку Тобі угодні були.

Диякон: Благослови, владико, час трисвятого.

Священик: Бо Ти святий єси, Боже наш, і Тобі славу возсилаємо, Отцю, і Сину, і Святому Духові, нині і повсякчас.

Диякон: І на віки віків.

Люди: **Амінь.**

Трисвяте

Святий Боже, святий кріпкий, святий безсмертний, помилуй нас (3).

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові, і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Святий безсмертний, помилуй нас.

Святий Боже, святий кріпкий, святий безсмертний, помилуй нас.

Замість Трисвятого

на Різдво Христове, на Богоявлення Господнє, у Лазареву і Страсну суботи, на Пасху, у всі дні Світлого тижня, у неділю П'ятдесятниці:

Ви, що в Христа хрестилися, у Христа зодягнулися. Алилуя (3)

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові, і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

У Христа зодягнулися. Алилуя.

Ви, що в Христа хрестилися, у Христа зодягнулися. Алілуя.

Замість Трисвятого

на Воздвиження чесного Хреста, і в третю неділю великого посту:

Хресту Твоєму поклоняємось, Владико, і святеє воскресення Твоє славимо (3)

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові, і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

І святеє воскресення Твоє славимо.

Хресту Твоєму поклоняємось, Владико, і святеє воскресення Твоє славимо.

Диякон до священика: Повели, владико.

Священик, відходячи до горного місця: Благословен, хто йде в ім'я Господнє.

Диякон: Благослови, владико, горне сідалище.

Священик: Благословен еси на престолі слави царства твого, що сидиш на херувимах, завжди, нині і повсякчас, і на віки віків.

Прокімен

Диякон: Будьмо уважні.

Священик: Мир всім.

Диякон: Премудрість, будьмо уважні.

Співці співають прокімен зі стихом.

Апостол

Диякон: Премудрість.

Читець читає заголовок Апостола:

Діянь святих апостолів читання.

Або: Соборного послання – Якового, Петрового, Іванового, Юдового – читання.

Або: До Римлян, до Коринтян, до Галатів чи інших – послання святого апостола Павла читання.

Диякон: Будьмо уважні.

Читець читає Апостола.

Коли ж скінчиться апостол, мовить священник: Мир Тобі.

Диякон: Премудрість, будьмо уважні.

Люди: Алілуя, зі стихами.

Диякон кадить.

Молитва перед Євангелієм

Священик: Засвіти в серцях наших, чоловіколюбче Владико, нетлінне світло твого богопізнання і відкрий мисленні очі наші, щоб ми розуміли твої євангельські проповідування.

Вложи в нас і страх блаженних твоїх заповідей, щоб ми, перемігши всі тілесні похоті, провадили духовне життя, думаючи і діючи все, що угодне Тобі.

Бо Ти єси просвічення душ і тілес наших, Христе Боже, і Тобі славу возсилаємо з безначальним твоїм Отцем, і пресвятим, і благим, і животворящим твоїм Духом, нині і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Диякон: Благослови, владико, благовістителя святого апостола і євангелиста (ім'я).

Священик, благословляючи його:

Бог, молитвами святого славного, всехвального апостола і євангелиста (ім'я), нехай дасть Тобі слово благовістити силою великою для сповнення Євангелія возлюбленого Сина свого, Господа нашого Ісуса Христа.

Євангеліє

Священик: Премудрість, прості, вислухаймо святого Євангелія. Мир всім.

Люди: І духові твоєму.

Диякон: Від (ім'я) святого Євангелія читання.

Люди: Слава Тобі. Господи, слава Тобі.

Священик: Будьмо уважні.

Диякон читає Євангеліє.

Люди: Слава Тобі, Господи, слава Тобі.

Священик каже дияконові: Мир Тобі благовістуючому.

Єктенія усильного благання

Диякон: Промовмо всі з усієї душі із усієї мислі нашої промовмо.

Люди: Господи, помилуй.

Господи вседержителю, Боже отців наших, мблیمось Тобі, вислухай і помилуй.

Люди: Господи, помилуй.

Помилуй нас, Боже по великій милості твоїй, мблیمось Тобі, вислухай і помилуй.

Люди, на кожне прошення: Господи, помилуй (3).

Молитва усильного благання

Священик: Господи Боже наш, усильне це моління прийми від рабів твоїх, і помилуй нас по множеству милости Твоєї, і щедроти Твої зішли на нас і на всіх людей твоїх, що очікують від Тебе багатой милости.

Диякон: Ще молимось за святішого вселенського архиєрея (ім'я), папу Римського, і за блаженнішого патріярха нашого (ім'я), і преосвященнішого архиєпїскопа й митрополита нашого Кир (ім'я), боголюбивого єпископа нашого Кир (ім'я), [у монастирях: і за всечесніших отців наших, архимандрита (ім'я), протоігумена (ім'я), ігумена (ім'я)], за тих, що служать і послужили у святім храмі цім [у монастирях: у святій обителі цій], і за отців наших духовних, і всю во Христі братію нашу.

Ще молимось за Богом бережений народ наш, за правління і за все військо.

Тут можна додати інші прощення.

Ще молимось за предстоячих людей, що очікують від Тебе великої і багатой милости, за тих, що творять нам милостиню, і за всіх православних християн.

Священик: Бо милостивий і чоловіколюбєць Бог єси, і Тобі славу возсилаємо, Отцю, і Сину, і Святому Духові, нині і повсякчас, і на віки віків.

Люди: Амінь.

(Якщо скорочується Літургію, перейди до Вірні, ще і ще...).

Єктенія за померлих

Диякон: Помилуй нас, Боже, по великій милості твоїй, молимося Тобі, вислухай і помилуй.

Люди, на кожне прошення: Господи, помилуй (3)

Ще молимося за упокій душі усопшого раба божого (усопшої раби божої; душ усопших рабів божих) (*ім'я*), і щоб проститися йому (їй, їм) всякому прогрішенню, вольному і невольному.

Щоб Господь Бог оселив душу його (її; душі їх), де праведні спочивають.

Милости божої, царства небесного і відпущення гріхів його (її, їх) у Христа, безсмертного царя і Бога нашого, просім.

Люди: Подай, Господи.

Господу, помолімся.

Люди: Господи, помилуй.

Молитва за померлих

Священик:. Боже духів і всякої плоті, Ти смерть подолав, і диявола знищив, і життя світові Твоєму дарував. Сам, Господи, упокій душу усопшого раба твого (усопшої раби Твоєї; душі усопших рабів твоїх) (*ім'я*) у місці світлому, у місці квітучому, у місці спокійному, звідки втекла болізь, печаль і зітхання. Всяке прогрішення, вчинене ним (ною, ними) словом, або ділом, або помислом, як благий і чоловіколюбчець Бог прости, бо немає чоловіка, що жив би, а не згрішив; Ти бо один без гріха, правда твоя – правда во віки, і слово Твоє – істина.

Бо Ти єси воскресення, і життя, і упокій усопшого раба твого (усопшої раби Твоєї, усопших рабів твоїх) (*ім'я*), Христе Боже наш, і Тобі славу возсилаємо, з безначальним твоїм Отцем, і пресвятим, і благим, і животворящим твоїм Духом, нині і повсякчас, і на віки віків.

Люди: Амінь.

Єктенія за оглашених

Диякон: Помоліться, оглашенні, Господеві.

Люди, на кожне прощення: Господи, помилуй.

Вірні, за оглашених помолімся, щоб Господь помилував їх.

Огласив їх словом істини.

Відкрив їм євангеліє правди.

Приєднав їх до святої своєї соборної й апостольської Церкви.

Спаси, помилуй, заступи й охорони їх, Боже, Твоєю благодаттю.

Оглашенні, голови ваші Господеві приклоніть.

Люди: Тобі, Господи.

Молитва за оглашених

Свящ.: Господи Боже наш, що на висотах живеш і на смиренних споглядаєш, що спасення родів людському зіслав, єдинородного Сина твого і Бога, Господа нашого Ісуса Христа, споглянь на рабів твоєх оглашених, що схилили свої" шії перед тобою, і сподоби їх у влучний час купелі відродження, відпущення гріхів і одежі нетління, приєднай їх до святої Твоєї соборної й апостольської церкви і прилічи їх до вибраного твого стада.

Щоб і вони з нами славили пречесне й величне ім'я Твоє, Отця, і Сина, і Святого Духа, нині і повсякчас, і на віки віків.

Люди: Амінь.

Єктенія за вірних

Диякон: Всі оглашенні, вийдіть, оглашенні, вийдіть; усі оглашенні, вийдіть, щоб ніхто з оглашених не залишився, тільки Вірні, ще і ще в мирі Господеві помолімся.

Люди: Господи, помилуй.

(Якщо скорочується Літургію, перейди до Премудрість. Щоб під владою...)

Перша молитва за вірних

Священик: Благодаримо Тебе, Господи Боже сил, що сподобив нас і нині стати перед святим твоїм жертвником і припасти до щедрот твоїх за наші гріхи і людські невідання.

Прийми, Боже, моління наше, учини нас достойними бути – приносити Тобі моління, і мольби, і жертви безкровні за всіх людей твоїх. І нас, що їх Ти поставив на службу цю твою, спосібними зроби, силою Духа Святого твого, неосудно й безпороочно, в чистім свідочстві совісти нашої призивати Тебе на всякий час і на всякому місці, щоб, вислухавши нас, Ти був милостивий нам у множестві Твоєї благодати.

Заступи, спаси, помилуй і охорони нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Люди: Господи, помилуй.

Диякон: Премудрість.

Священик: Бо Тобі належить усяка слава, честь і поклонення, Отцю, і Сину, і Святому Духові, нині і повсякчас, і на віки віків.

Люди: **Амінь.**

Диякон: Ще і ще в мирі Господеві помолімся.

Люди: **Господи, помилуй.**

Друга молитва за вірних

Знову і багатораз припадаємо до Тебе і Тобі молимося, благий і чоловіколюбче, щоб Ти, зглянувшись на моління наші, очистив наші душі і тіlesa від усякої скверни плоті і духа, і дав нам неповинно й неосудно стояти перед святим твоїм жертовником.

Даруй же, Боже, і тим, що моляться з нами, успіх у житті, і вірі, і в духовному розумінні. Дай їм, що завжди зо страхом і любов'ю служать Тобі, неповинно й неосудно причаститися святих твоїх таїн і небесного твого царства сподобитися.

Заступи, спаси, помилуй і охорони нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Люди: **Господи, помилуй.**

Диякон: Премудрість.

Священик: Щоб, під владою Твоєю завжди бережені, Тобі славу возсилали, Отцю, і Сину, і Святому Духові, нині і повсякчас, і на віки віків.

Люди: **Амінь.**

Літургія жертви

Херувимська пісня

Ми, херувимів тайно являючи і животворящій Тройці трисвятую пісню співаючи, всяку нині житейську відложім печаль.

Молитва Херувимської пісні

Священик: Ніхто не достойний із зв'язаних тілесними похотями і пристрастями приходити, або приближатися, або служити Тобі, царю слави, бо служити Тобі – велике і страшне й самим небесним силам.

Та, одначе, ради нескazanного й безмірного твого чоловіколюбія, безперемінно й незмінне став Ти чоловіком, і архиерей нам був еси, і богослужебної цієї і безкровної жертви священнодійство передав Ти нам, як Владика всіх. Ти бо єдиний, Господи Боже

наш, володієш небесними і земними, Тебе на престолі херувимському носять, Ти серафимів Господь і цар Ізраїлів, Ти єдиний святий і в святих спочиваєш. Тебе, отже, молю, єдиного благого і благоуважного:

Споглянь на мене, грішного й непотрібного раба твого, і очисти мою душу й серце від совісти лукавої. І зроби мене спосібним, силою Святого твого Духа, одягненого благодаттю священства, стати перед цією Твоєю святою трапезою і священнодіяти святе і пречисте Твоє тіло і чесну кров.

Бо до Тебе приходжу, приклонивши мою шию, і молюся Тобі, щоб Ти не відвернув лица твого від мене, ні не відкинув мене з отроків твоїх, а сподоби мене, щоб я, грішний і недостойний раб твій, приніс Тобі ці дари; Ти бо єси той, хто приносить, і кого приносять, і хто приймає, і кого роздають, Христе Боже наш, і Тобі славу возсилаємо з безначальним твоїм Отцем, і пресвятим, і благим, і животворящим твоїм Духом, нині і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

По молитві і каженні священник і диякон мовлять разом Херувимську пісню тричі і щоразу поклоняються один раз:

Ми, херувимів тайно являючи і животворящій Тройці трисвяту пісню співаючи, всяку нині житейську відложім печаль, щоб і царя всіх ми прийняли, що його в славі невидимо супроводять ангельські чини. Алилуя, алилуя, алилуя.

Тоді відходять до проскомидійника і священник кадить чесні дари, молячись:

Боже, милостивий будь мені, грішному.

Диякон: Візьми, владико.

Священник: Піднесіть руки ваші до святині і благословіть Господа.

Великий вхід із чесними дарами

Диякон: Всіх вас, православних християн, нехай пом'яне Господь Бог у царстві своїм завжди, нині і повсякчас, і на віки віків.

Священник: Святішого вселенського архиєрея (ім'я), папу Римського, і блаженнішого патріярха нашого (ім'я), і преосвященнішого архієпископа й митрополита нашого Кир (ім'я), боголюбивого єпископа нашого Кир (ім'я), [у монастирі: всечеснішого отця нашого, архимандрита (ім'я), протоігумена (ім'я), ігумена (ім'я)], і весь священничий, дияконський і монаший чин, Богом бережений народ наш, правління і все військо, благородних і приснопам'ятних ктиторів і добротинців святого храму цього (святої обителі цієї), і всіх вас, православних християн, нехай пом'яне Господь Бог у царстві своїм завжди, нині і повсякчас, і на віки віків.

Люди: Амінь.

Щоб і царя всіх ми прийняли, що його в славі невидиме супроводять ангельські чини. Алилуя, алилуя, алилуя.

Священик: Благообразний Йосиф, з дерева знявши пречистеє тіло Твоє, плащаницею чистою обвив і ароматами, в гробі новім, покривши, положив.

Ущаслив, Господи, благоволінням твоїм Сіон і нехай здвигнуться стіни єрусалимські. Тоді уподобаєш собі жертву правди, приношення і всепалення, тоді положать на вівтар твій тельців.

Священик до диякона: Пом'яни мене, брате й сослужителю.

Диякон до нього: Нехай пом'яне Господь священство Твоє в царстві своїм.

Помолися за мене, сослужителю мій.

Диякон: Дух Святий найде на Тебе і сила Вишнього осінить Тебе.

Той же Дух нехай співдіє з нами всі дні життя нашого.

Диякон: Пом'яни мене, владико святий.

Нехай пом'яне Тебе Господь Бог у царстві своїм завжди, нині і повсякчас, і на віки віків.

Диякон: Амінь.

Прохальна сктенія

Диякон: Сповнім молитву нашу Господеві.

Люди, на кожне прошення: Господи, помилуй.

За предложені чесні дари Господеві помолімся.

За святий храм цей, і тих, що з вірою, благоговінням і страхом божим входять до нього, Господеві помолімся.

Щоб ізбавитися нам від усякої скорби, гніву й нужди, Господеві помолімся.

(Якщо скорочується Літургію, перейди до Щедротами...).

Молитва приношення

Священик: Господи Боже вседержителю, єдиний святий, Ти приймаєш жертви хвали від тих, що призивають Тебе всім серцем, прийми моління і нас, грішних, і принеси до святого твого жертовника, і зроби нас спосібними приносити Тобі дари й жертви духбвні за наші гріхи і людські невідання, і сподоби нас знайти благодать перед тоббою, щоб була Тобі благоприйнятна жертва наша, і щоб вселився Дух благодаті Твоєї благий у нас і на цих дарах, що предлежать, і на всіх людях твоїх.

Заступи, спаси і охорони нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Люди: Господи, помилуй.

Дня всього звершеного, святого, мирного й безгрішного у Господа просім.

Люди, на кожне прошення: Подай, Господи.

Ангела миру, вірного наставника, хоронителя душ і тілес наших у Господа просім.

Прощення й відпущення гріхів і прогрішень наших у Господа просім.

Доброго й пожиточного душам нашим і миру для світу у Господа просім.

Осталий час життя нашого в мирі й покаянні скінчити у Господа просім.

Християнської кончини життя нашого, безболісної, бездоганної, мирної, і доброго одвіту на страшнім судищі Христовім просім.

Пресвяту, пречисту, преблагословенну, славу Владичицю нашу Богородицю і приснодіву Марію, з усіма святими пом'янувши, самі себе, і один одного, і все життя наше Христу Богові віддаймо.

Люди: Тобі, Господи.

Священик: Щедротами єдинородного Сина твого, що з ним благословен еси, з пресвятим, і благим, і животворящим твоїм Духом, нині і повсякчас, і на віки віків.

Люди: Амінь.

Священик: Мир всім.

Люди: І духові Твоєму.

Диякон: Возлюбім друг друга, щоб однодумно визнавати.

Люди: Отця, і Сина, і Святого Духа, Тройцю єдиносущну і нероздільну.

Священик поклоняється тричі, мовлячи:

Возлюблю Тебе, Господи, кріпосте моя, Господь – твердиня моя і прибіжище моє (3).

Диякон: Двері, двері в премудрості будьмо уважні.

Символ віри

Вірую в єдиного Бога Отця, вседержителя, творця неба і землі, і всього видимого і невидимого.

І в єдиного Господа Ісуса Христа, Сина Божого, єдинородного, від Отця родженого перед усіма віка

ми, – світло від світла. Бога істинного від Бога істинного, родженого, несотвореного, єдиносущного з Отцем, що через нього все сталося.

Він задля нас, людей, і нашого ради спасення зійшов із небес, і воплотився з Духа Святого і Марії Діви, і стався чоловіком.

І був розп'ятий за нас за Понтія Пилата, і страждав, і був похований, і воскрес у третій день, згідно з писанням. І вознісся на небо, і сидить праворуч Отця. І вдруге прийде зо славою судити живих і мертвих, а його царству не буде кінця.

І в Духа Святого, Господа животворящего, що від Отця [і Сина] ізхдить, що з Отцем і Сином рівнопокляемий і рівнославимий, що говорив через пророків.

В єдину, святу, соборну й апостольську церкву.

Ісповідую одне хрещення на відпущення гріхів.

Очікую воскресення мертвих і життя будучого віку. Амінь.

Анафора

Диякон: Станьмо гідно, станьмо зі страхом, будьмо уважні, щоб святе приношення в мирі приносити.

Люди: **Милість миру, жертву хвалення.**

Священик: Благодать Господа нашого Ісуса Христа, і любов Бога й Отця, і причастя Святого Духа, нехай буде з усіма вами.

Люди: **І з духом твоїм.**

Вгору піднесім серця.

Люди: **Піднесли до Господа.**

Благодарім Господа.

Люди: **Достойно і праведно єсть поклонятися Отцю, і Сину, і Святому Духові, Трійці єдиносущній і нероздільній.**

Священик: Достойно і праведно Тебе оспівувати, Тебе благословити, Тебе хвалити, Тебе благодарити, Тобі поклонятися на всякому місці владництва твого. Ти бо еси Бог несказаний, незбагнений, невидимий, неосяжний, завжди суший, і так само суший, Ти, і єдинородний твій Син, і Дух твій Святий.

Ти від небуття до буття нас привів, і, коли ми відпали, Ти знову нас підняв, і не перестав творити все, поки нас на небо привів і будуче царство Твоє дарував.

За все це благодаримо Тебе, і єдинородного твого Сина, і Духа твого Святого, за всі твої добродійства, вчинені нам, які ми знаємо і яких не знаємо – явні і неяви. Благодаримо Тебе і за цю службу, яку Ти з рук наших зволив прийняти, хоч і стоять перед тобою тисячі архангелів і десятки тисяч ангелів, херувими і серафими, шостокрілі, многоокі, що високо ширяють, пернаті,

побідну пісню співаючи, викликаючи, взиваючи і промовляючи.

Люди: Свят, свят, свят Господь савабт, повне небо і земля слави Твої, осанна в вишніх. Благословен, хто йде в ім'я Господнє, осанна в вишніх.

Свящ: З цими блаженними силами, Владико чоловіколюбче, і ми кличемо і мовимо: Святий еси і пресвятий, Ти, і єдинородний твій Син, і Дух твій Святий; святий еси і пресвятий, і велична слава твоя. Ти світ твій так возлюбив еси, що й Сина свого єдинородного дав, щоб усякий, хто вірує в нього не погиб, але мав життя вічне.

Він, прийшовши і сповнивши весь промисел щодо нас, в ночі, в яку його видано, а радше він сам себе видав за життя світу, прийняв хліб у святі свої", і пречисті, і непорочні руки, благодарив і благословив (*і благословляє*), освятив, переломив, дав святим своїм ученикам і апостолам, кажучи:

Прийміть, їжте, це єсть тіло моє, що за вас ламається на відпущення гріхів.

Люди: Амінь.

Священик: Так само й чашу (*і знову благословляє*) по вечері, мовлячи:

Пийте з неї всі, це єсть кров моя нового завіту, що за вас і за многих проливається на відпущення гріхів.

Люди: Амінь.

Священик: Тому-то, споминаючи цю спасенну заповідь і все; що ради нас сталося: хрест, гріб, тридневне воскресення, на небеса восходження, праворуч сидіння, друге і славне зновупришестя –

Твоє від твоїх Тобі приносимо, за всіх і за все.

Люди: Тебе оспівуємо, Тебе благословимо, Тебе благодаримо, Господи, і молимося Тобі. Боже наш.

Священик: Ще приносимо Тобі цю словесну й безкровну службу, і просимо, і молимо, і благаємо: Зішли Духа твого Святого на нас і на ці предлежачі дари.

Диякон: Благослови, владико, святий хліб.

І сотвори ото хліб цей чесним тілом Христа твого.

Д.: Амінь. Благослови, владико, святу чашу.

А те, що в чаші цій, чесною кров'ю Христа твого.

Д.: Амінь. Благослови, владико, обоє.

Перетворивши Духом твоїм Святим.

Д.: Амінь, Амінь, Амінь.

Щоб були причасникам на тверезість душі, на відпущення гріхів, на спільноту зі Святим Духом, на повноту царства небесного, на сміливість перед тобою, не на суд і не в осудження.

Ще приносимо Тобі цю словесну службу за почивших у вірі: праотців, отців, патріархів, пророків, апостолів, проповідників, євангелистів, мучеників, ісповідників, воздержників, і за всякого духа праведного, що у вірі скончався.

Особливо за пресвяту, пречисту, преблагословенну, славну Владичицю нашу Богородицю і приснодіву Марію.

Люди: Достойно є воістину величати блаженною Тебе, Богородицю, присноблаженну, і лренепорочну, і Матір Бога нашого. Чеснішу від херувимів і незрівнянно славнію від серафимів, що без зотління Бога Слово породила, сущу Богородицю, Тебе величаємо.

Або, замість Достойно, співається ірмос з припівом празника.

Священик: За святого Івана пророка, предтечу і хрестителя, за святих славних і всехвальних апостолів, за святого (ім'я), що його пам'ять творимо, і за всіх святих твоїх, молитвами їх посіти нас, Боже.

І пом'яни всіх усопших у надії воскресення життя вічного. (І поминає померлих за іменем). І упокой їх, де світить світло лица твого.

Ще молимо Тебе, пом'яни, Господи, всяке єпископство православних, що право правлять слово Твоєї істини, всяке пресвітерство, у Христі дияконство, і всякий священничий чин.

Ще приносимо Тобі цю словесну службу за вселенну, за святу католицьку й апостольську церкву, за тих, що в чистоті і чеснім житті перебувають, за Богом бережений народ наш, правління і все військо. Дай їм, Господи, мирне царство, щоб і ми в тишині їх тихе й сумирне життя пожили в усякому благочесті й чистоті.

Найперше пом'яни, Господи, святішого вселенського архиерея (ім'я), папу Римського, блаженнішого патріярха нашого (ім'я), преосвященнішого архиєпископа й митрополита нашого Кир (ім'я), боголюбивого єпископа нашого Кир (ім'я), і даруй їх святим твоїм церквам, щоб у мирі, цілі, чесні, здорові, довголітні право правили слово Твоєї істини.

Люди: І всіх, і все.

Священик: Пом'яни, Господи, город цей, в якому живемо (село це, в якому живемо; обитель цю, в якій живемо), і всякий город, і крашу, і тих, що вірою живуть у них, Пом'яни, Господи, плаваючих, подорожуючих, недужих, страждаючих, полонених, і спасення їх. Пом'яни, Господи, тих, що дари носять і добро творять у святих твоїх церквах, і тих, що пам'ятають про вбогих, і на всіх нас милості твої зішли.

І поминає за іменем живих.

І дай нам єдиними устами і єдиним серцем славити й оспівувати пречесне й величне ім'я Твоє, Отця, і Сина, і Святого Духа, нині і повсякчас, і на віки віків.

Люди: Амінь.

І нехай будуть милості великого Бога і Спаса нашого Ісуса Христа з усіма вами.

Люди: І з духом твоїм.

Прохальна єктенія

Диякон: Всіх святих пом'янувши, ще і ще в мирі Господеві помолімся.

Люди, на кожне прошення: Господи, помилуй.

За принесені й освячені чесні дари Господеві помолімся.

Щоб чоловіколюбче Бог наш, прийнявши їх у святий, і пренебесний, і мисленний свій жертovníк, як приємний запах духовний, зіслав нам божественну благодать і дар Святого Духа, помолімся.

Щоб ізбавитися нам від усякої скорби, гніву й нужди, Господеві помолімся.

Молитва

Священик: Тобі вручаємо все життя наше і надію, Владико чоловіколюбче, і просимо, і молимо, і благаємо: Сподоби нас причаститися небесних твоїх і страшних таїн, цієї священної і духовної трапези, з чистою совістю, на відпущення гріхів, на прощення прогрішень, на спільність зі Святим Духом, на насліддя царства небесного, на сміливість перед тобою, не на суд і не в осудження.

Диякон: Заступи, спаси, помилуй і охорони нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Люди: Господи, помилуй.

Дня всього звершеного, святого, мирного й безгрішного у Господа просім.

Люди, на кожне прошення: Подай, Господи.

Ангела миру, вірного наставника, хоронителя душ і тілес наших у Господа просім.

Прощення й відпущення гріхів і прогрішень наших у Господа просім.

Доброго й пожиточного душам нашим і миру для світу у Господа просім.

Осталий час життя нашого в мирі й покаянні скінчити у Господа просім.

Християнської кончини життя нашого, безболісної, бездоганної, мирної, і доброго одвіту на страшнім судищі Христовім просім.

Єдність віри і причастя Святого Духа випросивши, самі себе, і один одного, і все життя наше Христу Богові віддаймо.

Люди: Тобі, Господи.

«Отче наш»

Священик: І сподоби нас, Владико, зі сміливістю, неосудно сміти призивати Тебе, небесного Бога Отця, і мовити.

Люди: Отче наш, Ти, що єси на небесах, нехай святиться ім'я Твоє, нехай прийде царство Твоє, нехай буде воля твоя, як на небі, так і на землі. Хліб наш насущний дай нам днесь; і прости нам довги наші, як і ми прощаємо довжникам нашим; І не введи нас у спокусу, але ізбав нас від лукавого.

Священик: Бо Твоє єсть царство, і сила, і слава, Отця, і Сина, і Святого Духа, нині і повсякчас і на віки віків.

Люди: Амінь.

Мир всім.

Люди: І духові Твоєму.

Диякон: Голови ваші Господеві приклоніть.

Люди: Тобі, Господи.

Священик: Благодаримо Тебе, царю невидимий, що незмірною Твоєю силою все утворив єси і множеством милости Твоєї від небутті до буття все привів єси. Сам, Владико, споглянь з неба на тих, що склонили свої" голови перед тобою, бо не склонили перед плоттю і кров'ю, але перед тобою, страшним Богом. Ти, отже, Владико, предлежачі дари всім нам на добро рівно подай, кожному по його потребі: з плаваючими плавай, з подорожуючими подорожуй, недужих зціли, лікарю душ і тілес.

Благодаттю, і щедротами, і чоловіколюбієм єдинородного Сина твого, що з ним благословен єси, з пресвятим, і благим, і животворящим твоїм Духом, нині і повсякчас, і на віки віків.

Люди: Амінь.

Священик: Зглянься, Господи, Ісусе Христе, Боже наш, від святого жилища твого і від престолу слави царства твого, і прийди, щоб освятити нас, Ти, що вгорі з Отцем сидиш і тут з нами невидимо перебуваєш, і сподоби нас могутньою Твоєю рукою подати нам пречисте Твоє тіло і чесну кров, а через нас усім людям.

Священик і диякон поклоняються, мовлячи тричі:

Боже, милостивий будь мені, грішному.

Причастя

Диякон: Будьмо уважні.

Священик: Святеє святим.

Люди: Єдин святий, єдин Господь, Ісус Христос, на славу Бога Отця. Амінь.

І співають причасний.

Молитва приготування до святого причастя

Вірую, Господи, і ісповіду, що Ти всі воістину Христос, Син Бога живого, що прийшов у світ грішників спасти, з яких перший (перша) я.

Вечері Твої тайної днесь. Сину Божий, мене причасника (причасницю) прийми, бо ворогам твоїм тайни не повім і поцілунку не дам Тобі, як Юда, але, як розбійник, сповідаюся Тобі:

Пом'яни мене, Господи, коли прийдеш, у царстві твоїм.

Пом'яни мене, Владико, коли прийдеш, у царстві твоїм.

Пом'яни мене. Святий, коли прийдеш, у царстві твоїм.

Нехай не на суді не в осудження буде мені причастя святих твоїх таїн. Господи, а на зцілення душі і тіла.

Боже, милостивий будь мені, грішному (грішній).

Боже, очисти мої гріхи і помилуй мене.

Без числа нагрішив (нагрішила) я, Господи, прости мені.

Диякон: Роздоби, владико, святий хліб.

Священик: Роздроблюється і розділюється агнець божий, роздроблюваний і нероздільний, що його завжди їдять і ніколи не з'їдають, але причасників він освячує.

Диякон: Сповни, владико, святу чашу.

Повнота Святого Духа.

Диякон: Амінь.

Узявши теплоту, диякон мовить: Благослови, владико, теплоту.

Священик благословляє і мовить: Благословенна теплота святих твоїх завжди, нині і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Диякон хрестовидно вливає децю до святої чаші, мовлячи: Теплота віри повна Духа Святого. Амінь.

Священик: Дияконе, приступи.

Д.: Подай мені, владико, чесне і святе тіло Господа, і Бога, і Спаса нашого Ісуса Христа.

(Ім'я), священнодияконові, подається чесне, і святе, і пречисте тіло Господа, і Бога, і Спаса нашого Ісуса Христа на відпущення його гріхів і на життя вічне.

Диякон: Вірую, Господи...

Священик: Чесне і пресвяте тіло Господа, і Бога, і Спаса нашого Ісуса Христа подається мені, (ім'я), священникові, на відпущення гріхів моїх і на життя вічне. Амінь.

Вірую, Господи...

Священик причащається з чаші, кажучи:

Чесної і святої крові Господа, і Бога, і Спаса нашого Ісуса Христа причащаюся я, раб божий, священник (ім'я), на відпущення гріхів моїх і на життя вічне. Амінь.

Оце діткнулося уст моїх, і відійме беззаконня мої, і гріхи мої очистить.

Тоді призиває диякона: Дияконе, приступи.

Диякон: Ото приходжу до безсмертного царя і Бога нашого. Подай мені, владико, чесну і святу кров Господа, і Бога, і Спаса нашого Ісуса Христа.

Священик: Причащається раб божий, диякон (ім'я), чесної і святої крові Господа, і Бога, і Спаса нашого Ісуса Христа на відпущення гріхів своїх і на життя вічне.

Оце діткнулося уст твоїх, і відійме беззаконня твої, і гріхи твої очистить.

Причастя вірних

Диякон: Зі страхом божим і вірою приступіть.

Люди: Благословен, хто йде в ім'я Господнє, Бог – Господь і явився нам.

Священик, причащаючи кожного, мовить:

Чесного, і пресвятого, і пречистого тіла і крові Господа, і Бога, і Спаси нашого Ісуса Христа причащається раб божий (раба божа) (*ім'я*), на відпущення гріхів своїх і на життя вічне. Амінь.

Священик: Спаси, Боже, людей твоїх і благослови насліддя Твоє.

Люди: **Ми виділи світло істинне, ми прийняли Духа небесного, ми знайшли віру істинну, нероздільній Тройці поклоняємося, вона бо спасла нас.**

Священик кадить чесні дари тричі, кажучи: Вознесися на небеса, Боже, і по всій землі слава твоя.

Свящ.: Благословен Бог наш. Завжди, нині і повсякчас, і на віки віків.

Люди: **Амінь. Нехай сповняться уста наші хвалення твого. Господи, щоб ми співали славу твою, бо Ти сподобив нас причаститися святих твоїх божественних, безсмертних і животворящих та'ін. Збережи нас у твоїй святині – весь день поучатися правді твоїй. Аلیلія, аلیلія, аلیلія.**

Благодарна сктенія

Диякон: Прості, прийнявши божественних, святих, пречистих, безсмертних, небесних і животворящих, страшних Христових таїн, достойно благодарім Господа.

Люди: **Господи, помилуй.**

Заступи, спаси, помилуй і охорони нас, Боже Твоєю благодаттю.

Люди: **Господи, помилуй.**

День весь звершений, святий, мирний і безгрішний випросивши, самі себе, і один одного, і все життя наше Христу Богові віддаймо.

Люди: **Тобі Господи.**

Молитва благодарення

Священик: Благодаримо Тебе, Владико чоловіколюбче, доброчинцю душ наших, що Ти і в цей день сподобив нас твоїх небесних і безсмертних таїнств. Справ нашу путь, утверди нас усіх у страсі твоїм, збережи наше життя, утверди наші стопи, молитвами і моліннями славної Богородиці і приснодіви Марії і всіх святих твоїх.

Бо Ти еси освячення наше і Тобі славу возсилаємо, Отцю, і Сину, і Святому Духові, нині і повсякчас, і на віки віків.

Люди: **Амінь.**

Священик: В мирі вийдім.

Люди: **В імені Господнім.**

Диякон: Господу помолімся.

Люди: **Господи, помилуй.**

Заамвонна молитва

Священик: Господи, Ти благословляєш тих, що Тебе благословляють, і освячуєш тих, що на Тебе уповають, спаси людей твоїх і благослови насліддя Твоє, повноту церкви Твоєї охорони, освяти тих, що люблять красу дому твого. Ти їх прослав божественною Твоєю силою і не остав нас, що уповаємо на Тебе.

Мир світові Твоєму даруй, церквам твоїм, ереям, Богом береженому народові нашому, правлінню і всім людям твоїм.

Бо всяке добре даяння і всякий звершений дар з висоти є, сходячи від Тебе, Отця світла, і Тобі славу, і благодарення, і поклонення возсилаємо, Отцю, і Сину, і Святому Духові, нині і повсякчас, і на віки віків.

Люди: **Амінь. Будь ім'я Господнє благословенне від нині і до віку (3)**

Молитва на споживання святих дарів

Сповнення закону і пророків сам еси, Христе Боже наш, Ти, що сповнив увесь отчий промисел, сповни радости й веселости серця наші завжди, нині і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Відпуст

Священик: Благословення Господнє на вас, того благодаттю і чоловіколюбієм, завжди, нині і повсякчас, і на віки віків.

Люди: **Амінь.**

Слава Тобі, Христе Боже, уповання наше, слава Тобі.

Люди: **Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові, і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь. Господи, помилуй (3). Благослови.**

Христос, істинний Бог наш, молитвами пречистої своєї Матері (*і інше за днем*), во святих отця нашого Івана Золотоустого, архієпископа Константинограда (*на Літургії Василя Великого*): во святих отця нашого Василя Великого, архієпископа Кесарії Кападокійської), святого (*якого є храм і якого є день*), і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і чоловіколюбець.

Люди: **Амінь.**

Священик роздягається з священних одеж, мовлячи:

Нині відпускаєш раба твого, Владико, по глаголу Твоєму з миром; бо виділи очі мої спасення Твоє, яке Ти уготовив перед лицем усіх людей: Світло на одкровення народам і на славу людей твоїх Ізраїля.